

KESKI-POHJANMAAN LIITTO
MELLERSTA ÖSTERBOTTENS FÖRBUND

Keski-Pohjanmaan liiton toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2020 – 2022

Maakuntahallitus 21.10.2019 § 107
Maakuntavaltuusto 28.11.2019

SISÄLLYSLUETTELO

1	MISSIO, ARVOT JA STRATEGISET TAVOITTEET SUUNNITTELUKAUDELLE 2020 - 2022	3
1.1	STRATEGINEN VISIO, MISSIO, ARVOT JA TOIMINTAA OHJAAVAT PERIAATTEET	3
1.2	TALOUDEN KEHITYS JA NÄKYMÄ TULEVAISUUTEEN	3
1.3	STRATEGISET TAVOITTEET SUUNNITTELUKAUDELLE 2020-2022	5
1.4	LOPUKSI	7
2	TOIMINTAYMPÄRISTÖ, AVAINTEHTÄVÄT JA RESURSSIT	8
2.1	TOIMINTAYMPÄRISTÖ	8
2.2	KESKI-POHJANMAAN LIITON AVAINTEHTÄVÄT, MITTARIT JA TAVOITEARVOT SUUNNITTELUKAUDELLE 2020 – 2022	8
2.3	HENKILÖSTÖRESURSSIT	12
2.4	TALOUDELLISET RESURSSIT	13
3	KEHITTÄMINEN JA PARANTAMINEN	14
3.1	MAAKUNNAN TOIMINNAN KEHITTÄMINEN	14
3.2	KESKI-POHJANMAAN LIITON TOIMINNAN PARANTAMINEN	16
4	TULOSALUEIDEN TOIMINTA	17
4.1	ALUEKEHITYKSEN SUUNNITTELU JA OHJAUS	17
4.2	ALUEKEHITTÄMINEN JA RAKENNERAHASTO-OHJELMAN TOIMEENPANO	17
4.3	ALUEIDEN KÄYTÖN SUUNNITTELU, MAAKUNTAKAAVOITUS JA MERIALUESUUNNITTELU	18
4.4	KANSAINVÄLISYYS JA EU-EDUNVALVONTA	19
4.5	KULTTUURI JA OSALLISUUS	20
4.6	EDUNVALVONTA JA SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖ	21
4.7	VIESTINTÄ JA TIEDOTTAMINEN	22
4.8	ENNAKOINTI- JA TILASTOTEHTÄVÄT	23
4.9	ERITYISET KEHITTÄMISTEHTÄVÄT	23
5	KONSERNIYHTIÖT	25
6	TALOUSARVIO JA -SUUNNITELMA VUOSILLE 2020 – 2022	26
6.1	YLEISPERUSTELUT	26
6.2	TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA	27
6.3	KESKI-POHJANMAAN LIITON TALOUSARVIO VUODELLE 2020	28
6.3.1	<i>Talousarvio</i>	28
6.3.2	<i>Luottamushenkilöhallinto</i>	28
6.3.3	<i>Toimintatuotot</i>	28
6.3.4	<i>Toimintakulut</i>	29
6.3.5	<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>	29
6.3.6	<i>Liiton omat projektit</i>	30
6.3.7	<i>Tuloslaskelmaosa</i>	30

1 MISSIO, ARVOT JA STRATEGISET TAVOITTEET SUUNNITTELUKAUDELLE 2020 - 2022

1.1 Strateginen visio, missio, arvot ja toimintaa ohjaavat periaatteet

Keski-Pohjanmaan maakunnan menestys pohjautuu monipuolisen kasvun ja kilpailukykyisen alueen toimintaedellytysten turvaamiseen sekä edelleen kehittämiseen.

Maakunnan kehittämisen keskeinen missio ja tavoitetila on ”*Vahva maakunta keskellä kasvuvyöhykettä*”.

Menestyksen avaimia Keski-Pohjanmaan hyvinvointiin ja kasvuun ovat vahvat yhteistyön perinteet maakunnassa sekä naapurimaakuntien kesken, yhdessä tekemisen meininki, vahva yhteisöllisyys ja toisista huolehtiminen sekä vetovoimaisen toiminta- ja elinympäristön kehittyminen alueelle. Keskipohjalainen identiteetti ja rikas kulttuuriperinne kokoavat ihmiset ja yhteisöt yhteisten tavoitteiden taakse. KeskiPohjanmaa on vireä yhdistys-, kulttuuri- ja liikuntamaakunta. Yhteistyö alueen vahvan ja aktiivisen järjestötoiminnan kanssa on laajentunut neljännelle sektorille ja mahdollistanut kotitalouksien ja ihmisten mukaan tulon vaikuttamaan vahvemmin kehittämistoimintaan.

Keski-Pohjanmaan maakunta on vahvasti riippuvainen koko alueen vetovoimasta ja pitovoimasta. Kasvua ja elinvoimaa maakuntaan luovat uudistumiskykyinen, innovatiivinen ja vetovoimainen osaaminen sekä kilpailukykyinen, monipuolinen ja kansainvälinen elinkeino- ja yritystoiminta, vahvana veturina keskuskaupunki Kokkola, Kokkolan alueen suurteollisuus sekä koko maakunnan elinvoimainen maatalous.

Maakunnan kasvu nojaa hyvinvoivan elinympäristön, vahvan yhteisöllisyyden sekä vetovoimaisen ja kulttuuriperinteiltään rikkaan alueen kehittämiseen. Alueen menestyminen ja vetovoimaisuus tuottavat alueelle työpaikkoja ja hyvinvointia, jotka tulee kyetä kanavoimaan alueen asukkaiden hyväksi monipuolisten palveluiden kautta.

Maakunnan kasvu muodostuu kolmen avaintekijän kautta, jotka ovat **osaaminen, kilpailukyky** ja **saavutettavuus**. Lämpileikkaavina toimintoina ovat *maaseutu, kansainvälisyys* ja *vetovoima*, jotka ovat tavoitteiden toteuttamisen mahdollistajia jokaisessa kolmessa avaintekijässä.

1.2 Talouden kehitys ja näkymä tulevaisuuteen

Valtiovarainministeriön ennusteen (7.10.2019) mukaan Suomen talouskasvu näyttää vielä lähiaikoina myönteiseltä huolimatta kansainvälisen talouden heikoista näkymistä. Kotimainen kysyntä ylläpitää talouskasvua tulevina vuosina. Yksityisten investointien ja kulutuksen kasvu hidastuu epävarman

ulkoisen ympäristön heijastuessa suomalaisten yritysten ja kuluttajien odotuksiin. Julkisen kulutuksen ja investointien merkitys BKT:n kasvulle korostuu varsinkin ensi vuonna.

Suomen talouskasvun ennakoitaan jäävän tulevina vuosina 2020–2022 viime vuosia maltillisemmaksi. Koko Suomen talouskasvu tulee valtiovarainministeriön arvion mukaan hidastumaan alle yhteen prosenttiin johtuen talouden rakenteellisista tekijöistä. Maailmankaupan hitaampi kasvu heijastuu myös Suomen viennin kasvuun ennustejaksolla.

Keski-Pohjanmaa on ollut koko 2000-luvun ajan kasvun maakunta niin työpaikkojen, väestön, bruttokansantuotteen kuin vienninkin osalta. Viennin osuus teollisuuden liikevaihdosta Keski-Pohjanmaalla oli vuonna 2018 noin 62 prosenttia. Maailmantalouden vaihtelut eivät toistaiseksi ole vaikuttaneet maakuntaamme niin voimakkaasti kuin monella muulla Suomen alueella, mikä on ollut osoitus alueen kyvystä sopeutua muutoksiin (resilienssi). Alue- ja väestörakenteen isoilla muutostrendeillä, kaupungistumis- ja keskittymiskehityksellä sekä liikenneyhteyksien, alueellisen liikkuvuuden ja vetovoimatekijöiden kehityksellä on ollut kuitenkin vaikutuksia myös Keski-Pohjanmaan tulevaisuuden kasvun edellytyksiin ja alueelliseen kilpailukykyyn.

Keski-Pohjanmaan menestys perustuu kasvuun mm. asukasluvussa, muutto-
liikkeessä, työpaikoissa, yrityskannassa sekä pääomissa ja investoinneissa. Keski-Pohjanmaan maakunnan työllisyysaste vuoden 2018 lopussa oli 73,1 prosenttia. Vuoden 2019 aikana työllisyysaste jälleen parani ylittäen 75 prosentin tason. Vuoden 2019 jälkimmäisellä vuosipuoliskolla Keski-Pohjanmaalla työllisyysaste oli reilusti yli 75 prosenttia (75,8 %).

Pidemmän aikavälin tarkastelussa Keski-Pohjanmaalla työllisyysasteen trendi on ollut useamman vuoden ajan tasaisesti nouseva, mikä osaltaan kertoo maakunnan elinkeinoelämän vahvistumisesta ja avautuneista työmahdollisuuksista maakunnassamme. Hyvää työllisyyskehitystä selittävät pitkälti maakunnan vahva vientiteollisuus sekä se, että paljon työllistävien pk-yritysten rooli Keski-Pohjanmaalla on vahva. Lähitulevaisuuden keskeinen tavoite onkin keskittyä huolehtimaan maakunnassa osaavan työvoiman saatavuuden turvaamisesta elinkeinoelämän, kuntien ja eri toimijoiden kehitystä rajoittavien esteiden taklaamiseksi.

Selkeä maakunnallinen ja yhteinen haaste on kuntien hiipuva väestönkehitys ja negatiivinen muuttoliike, joiden kääntämiseksi positiiviseksi tulevina vuosina tulee tehdä kaikki voitava. Palvelurakenteen tulee olla maakunnassamme toimiva, harrastusmahdollisuudet riittävän monipuoliset ja asukkaat tyytyväisiä asuin- ja elinympäristöönsä. Vain tätä kautta voimme vahvistaa maakuntamme olemassa oloa ja luoda vetovoimaa nuorten perheiden ja ikäryhmien paluumuutolle.

Keski-Pohjanmaalla kokonaiskysynnän arvioidaan tulevina vuosina pysyvän kasvussa vahvan vientikysynnän ja yhä alhaisten korkojen tukeman yksityisen sektorin velkaantumisen avulla. Työllisyys- ja kasvuennusteiden mukaan maakuntamme työllisyyden kehittymisen odotetaan jatkuvan maan keskitasoa

parempana. Tuotannon taso on vakiintuneilla menetelmillä arvioituna ensi vuonna yli potentiaalisen tasonsa.

Suunnittelukaudella 2020 – 2022 maakunnassa tulee jatkaa kasvuetua tuottavien ja alueellista kilpailukykyä vahvistavien tekijöiden tunnistamista ja tukemista sekä jatkaa oikeiden toimenpiteiden toimeenpanoa kasvun lisäämiseksi.

1.3 Strategiset tavoitteet suunnittelukaudelle 2020-2022

Keski-Pohjanmaalla kuntien talouden liikkumavara kaventunee suunnittelukaudella 2020 – 2022 yleisen taloudellisen kasvun heikkenemisen, julkisen talouden maksuosuuksien kasvamisen, verotulojen vähentymisen ja valtion säästötoimenpiteiden seurauksena. Tosin sanoen kuntatalouden tulojen ja menojen epätasapaino on erittäin merkittävä ja edellyttää kunniltamme järkeviä sopeuttamistoimia. Suunnittelukaudella 2020 – 2022 Keski-Pohjanmaan liiton tulee entistä huolellisemmin tunnistaa yhteisten aloitteiden ja ponnistusten taloudelliset seurannaisvaikutukset jäsenkuntiin, minimoida osaltaan kuntiin kohdistuvat kustannusvaikutukset sekä pyrkiä kaikin voimin huolehtimaan jäsenkuntien edunvalvonnasta ja etujen ajamisesta valtakunnallisilla foorumeilla yleisesti sekä kuntiin kohdistuvien kustannusvaikutusten hillitsemiseksi.

Keski-Pohjanmaan maakunta on monessakin mielessä sekä pohjoisten maakuntien että eteläisten mutta myös itäisten maakuntien taitepisteessä. Keski-Pohjanmaan hyvinvoinnin ja kasvun rakentaminen perustuukin vahvaan yhteistyön perinteeseen pohjoisten, itäisten ja eteläisten naapurimaakuntien kesken, vahvaan maakunnalliseen kuntayhteistyöhön, tiiviiseen kanssakäymiseen ja yhdessä tekemiseen eri alojen toimijoiden kanssa sekä vahvaan yhteisöllisyyteen ja toisista huolehtimiseen. Yhteistyöllä on mahdollista luoda ja tukea maakuntamme kehittymistä tiukentuvista taloudellisista näkymistä huolimatta. Suunnittelukaudella 2020 – 2022 jatketaan vahvaa yhteistyön perinnettä ja rakennetaan yhteistyösidoksia niillä alueilla, jotka suoraan tukevat tulevan maakunnan yhteistyötarpeita.

Keski-Pohjanmaan elinvoimaisuus ja kasvu edellyttävät toimivien logististen yhteyksien kehittämistä, saavutettavuuden ollessa yksi merkittävimpiä kilpailuetuja. Suunnittelukaudella 2020 – 2022 keskeinen painopiste on jatkaa entistä tiivistyvää alueellista yhteistyötä alueellisen liikennejärjestelmän kehittämiseksi sekä tuottaa maakunnan toimijoiden näkemys valtakunnalliseen liikennejärjestelmän kehittämissuunnitelmaan maakunnallisten kehittämissuunnitelmien saavuttamiseksi. Rautateiden runkoverkoston osalta keskeisenä edunvalvonnan tavoitteena on se, että rautateiden runkoverkkoon kuuluvat Helsinki – Tampere – Seinäjoki – Kokkola – Oulu rataosuudet keskeisinä henkilö- ja tavaraliikenteen väylinä. Edelleen Kokkola – Ylivieska - Iisalmi – Kontiomäki – Vartius rataosuuden kehittämisen edistymisen seuraaminen ja tarvittaessa siihen liittyvä edunvalvonta ovat maakunnan kannalta keskeisiä tavoitteita suunnittelukaudella 2020-2022. Maakunnan kannalta lentoliikenteen kehittäminen säilyy keskeinen edistettävänä asiana koko suunnittelukaudella

2020-2022. Merialuesuunnittelulla tuetaan maakunnallisen elinvoimaisuuden kasvua ja mahdollistetaan rajat ylittävän merellisen yhteistyön kehittyminen maakuntaa laajemmin.

Keskipohjalainen identiteetti ja rikas kulttuuriperinne kokoavat ihmiset ja yhteisöt yhteisten tavoitteiden taakse. Tulevan vuoden 2020 merkittävimpiä tapahtumia maakunnassamme on Kokkolan kaupungin 400-vuotisjuhlallisuuudet, jotka kokoavat alueelle arvovaltaisen ja merkittävän määrän vieraita juhlistamaan Kokkolan kaupungin juhluvuotta. Suunnittelukaudella 2020 - 2022 vahvistetaan maakunnan liiton toimenpiteitä maakunnallisen identiteetin kasvattamiseksi ja kulttuurielämän kehittämiseksi.

Keski-Pohjanmaa on vireä yhdistys-, kulttuuri- ja liikuntamaakunta. Suunnittelukaudella 2020 – 2022 jatketaan yhteistyötä alueen vahvan ja aktiivisen järjestökentän kanssa, joka samalla mahdollistaa kotitalouksien ja ihmisten mukaan tulon vaikuttamaan vahvemmin maakunnan kehittämistoimintaan.

Keski-Pohjanmaan liitto jatkaa Antti Rinteen hallituksen hallitusohjelman 2019-2023 mukaisesti vahvaa maakunnan aluekehittämisen toimeenpanoa ja vaikuttamista maakunnan edun mukaisen parhaan mahdollisen tuloksen saavuttamiseksi. Liitto toimeenpanee osaltaan ja osallistuu yhteistyöverkostoissa hallitusohjelmaan kirjattujen maakuntien sekä sosiaali- ja terveystalouksien kehittämistyöhön. Suunnittelukaudella 2020 – 2022 luodaan edellytykset Eduskunnan hyväksymiin lakeihin perustuvien maakunnallisten toimintojen käyttöön ottamiseksi vuodesta 2021 lukien, valmistaudutaan keväällä 2021 valittavan maakuntavaltuuston ja maakuntahallituksen työskentelyn aloittamiseen sekä tuetaan maakuntahallituksen ja yksittäisten valtuutettujen päätöksentekoa riittävällä opastuksella ja perehdytyksellä sekä huolellisella asioiden valmistelulla.

Keski-Pohjanmaan liiton taloussuunnittelun laadinnan lähtökohtana on pitkään ollut se, että kuntien maksuosuuksia ei kasvateta, ellei se ole välttämätöntä. Vuoden 2020 jäsenmaksuosuudet esitetään pysyvän vuoden 2019 tasolla. Siten kuntien maksuosuudet ovat yhteensä 1 491 200 euroa maakuntaliiton toimintatuottojen ollessa yhteensä 1 637 575 ja toimintakulujen 1 637 475 euroa. Vuoden 2020 talousarvio ei sisällä investointeja. Suunnittelun lähtökohtana on, että maakunnan liitto osallistuu mahdollisiin hallitusohjelman 2019-2023 mukaisten ja mahdollisten sote- ja maku-uudistusten suunnitteluun ja toimeenpanoon olemassa olevalla henkilöstöllä ja käyttöön osoitettujen määrärahojen puitteissa, ellei valtiovarainministeriö muuta päättä.

Keski-Pohjanmaan liiton tavoitteiden toteutumista tukee hyvinvoiva ja ammattitaitoinen henkilöstö. Vuonna 2018 aloitettua liiton henkilöstön voimaannuttamista ja osaamisen kehittämistä jatketaan toimintavuonna 2020 tunnistettujen työyhteisö- ja yksilökohtaisten haasteiden taklaamiseksi. Henkilöstötavoitteiden toteutumista tukee huolella valmisteltu henkilöstön käyttö- ja kehittämissuunnitelma, jossa samalla osoitetaan henkilöstöjohtamisen kehittämisen painopistealueet suunnittelukaudella 2020 - 2022. Henkilöstön täydennyskoulutuksessa toteutetaan lakisääteiset koulutusvelvoitteet.

1.4 Lopuksi

Keski-Pohjanmaan maakunta elää tänä päivänä – haasteista huolimatta – maakunnallisen kehityksen ja aikaansaamisen aikaa. Tulevien lähivuosien näkyvä on maakunnalle toiveikas ja asemaamme vahvistava.

Samoin Keski-Pohjanmaan liitto on hyvässä, sisäisen ja ulkoisen kehittymisen polulla, joka edesauttaa liiton henkilöstön keskittymisen joka päivä meidän tärkeimpään työhömmme - Keski-Pohjanmaan maakunnan menestyksen rakentaminen ja turvaaminen.

Uskon, että tulevana toimintavuonna onnistumme saavuttamaan päämäärämme meille keskipohjalaisille ominaisella sitkeydellämme yhdessä, yhteistyötä tehden ja yhteiseen päämäärään ponnistaen.

Kokkolassa

14.10.2019

Jyrki Kaiponen

Jyrki Kaiponen
Vt. maakuntajohtaja

2 TOIMINTAYMPÄRISTÖ, AVAINTEHTÄVÄT JA RESURSSIT

2.1 Toimintaympäristö

Keski-Pohjanmaan liiton varsinaisia jäsenkuntia on vuoden 2019 alussa kahdeksan ja edunvalvontaan osallistuvia osajäsenkuntia on kolme. Vuoden 2018 lopussa kaikkien jäsenkuntien asukasmäärä oli yhteensä 74 031 asukasta, joista täysjäsenkuntien asukasmäärä oli 68 437 asukasta.

Osajäsenet ovat mukana liiton edunvalvontatyössä sekä alueen vetovoimaisuuden edistämiseen liittyvissä tapahtumissa. Lakisääteiseen toimintaan liittyvissä tehtävissä, kuten alueiden kehittämislain mukaiseen ohjelmatyöhön sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen kaavoitustyöhön ja kustannuksiin osallistuvat vain varsinaiset jäsenkunnat.

2.2 Keski-Pohjanmaan liiton avaintehtävät, mittarit ja tavoitearvot suunnittelukaudella 2020 – 2022

Keski-Pohjanmaan liiton tavoitteiden toteutumista seurataan neljännesvuosittain laadullisin raportein, suunnittelukaudelle vahvistetuin mittarein ja niihin perustuvien tavoitearvoin. Mittaristoa tarkennetaan suunnittelukauden aikana.

Tavoitteet käsitellään henkilöstön vuoden 2020 kehittämiskeskusteluissa ja asetetaan henkilöstölle tehtäviksi.

Tavoite 1: Hyödynnetään täysimääräisesti EU:n ja kansallisen tason verkostoja ja rahoituskanavia Keski-Pohjanmaan kehittämiseksi

Vastuhenkilöt: Kehittämispäällikkö, kansainvälisten asioiden päällikkö, koko rakennerahastoryhmä.

Mittarit:

- EU:n rakennerahastokauden 2014 – 2020 loppukauden hyödyntämisaste.
- Keski-Pohjanmaan liiton rr-ryhmän palvelukykyisyys.
- Keski-Pohjanmaan liiton asemoituminen innovaatio- ja elinkeinotoimijoiden sekä liikennesuunnittelun ja maankäytön toimijoiden verkostossa.
- Keski-Pohjanmaan liiton kansainvälistymisen tuloksellisuus.

Tavoitearvot:

- EAKR-rahoitus on hyödynnetty täysimääräisesti.
- hanketoimijat kokevat Keski-Pohjanmaan liiton rr-ryhmän toiminnan aktiiviseksi, kannustavaksi ja tulokselliseksi.
- takaisinperintöjen ja jatkotoimenpiteiden syntyminen on minimoitu ohjeistuksilla ja valvontajärjestelmällä.
- innovaatio- ja elinkeinotoimijoiden sekä liikennesuunnittelun ja maankäytön toimijoiden verkosto on liiton aktiivisen toiminnan seurauksena kasvanut.

- kansainvälistyminen ja kansainvälisten rahoituskanavien tunnistaminen on tuottanut Keski-Pohjanmaan liitolle konkreettista elinkeinotoimintaan liittyvää tai taloudellista hyötyä.

Tavoite 2: Keski-Pohjanmaan maakuntaohjelmatyö etenee järjestelmällisesti ja asetettujen tavoitteiden mukaisesti

Vastuuhenkilöt: Strategiapäällikkö

Mittarit:

- Keski-Pohjanmaan maakuntaohjelman ohjaavuus aluekehittämistoiminnassa.
- Keski-Pohjanmaan maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman hyödyntäminen maakunnan kehittämisessä.

Tavoitearvot:

- Keski-Pohjanmaan maakunnan kehittämistoiminta on laajentunut ja vahvistunut liiton laatimien maakunnallisten toimenpiteiden ja ohjelmien seurauksena.
- Toimeenpanosuunnitelma on päivitetty ja ajantasaistettu. Suunnitelma tuottaa konkreettisia kehittämistoimenpiteitä alueella, joille on suunniteltu rahoitus.

Tavoite 3: Keski-Pohjanmaan maakuntasuunnitelman 2040 ja maakuntaohjelman 2022-2025 valmistelutyö käynnistetään asetettujen tavoitteiden mukaisesti

Vastuuhenkilöt: Strategiapäällikkö

Mittarit:

- Keski-Pohjanmaan maakuntaohjelman 2022-2025 valmistelua edellyttävät selvitystyöt ovat tunnistettu ja pitkälti toteutettu.
- Voimassa olevan maakuntaohjelman arviointityö on toteutettu.
- Maakuntaohjelman valmistelutyössä tarvittava verkosto on luotu ja aktivoitu.
- Työsuunnitelma mukaan lukien poliittinen käsittely on valmisteltu.

Tavoitearvot:

- Keski-Pohjanmaan maakuntaohjelman 2022-2025 valmistelutyö on toteutettu suunnitellulla tavalla.
- On tunnistettu tarvittavat ennakoitavat ja niiden toteuttaminen on vähintään käynnistetty toimintavuoden aikana.
- Voimassa olevan maakuntaohjelman arviointityö on toteutettu (ulkopuolisen toimijan toteuttamana).
- On laadittu maakuntaohjelman 2022-2025 valmistelusuunnitelma ja tunnistettu resurssitarpeet toteutettavaksi pääsääntöisesti vuoden 2021 aikana.

Tavoite 4: Keski-Pohjanmaan maakuntakaavatyö etenee ja seuraavat maakuntakaavoituksen tarpeet ovat tunnistettu

Vastuuhenkilöt: Aluesuunnittelupäällikkö

Mittarit:

- Maakuntakaavan strateginen ohjaavuus ja oikeusvaikutteisuuden toteutuminen.
- 5. vaihemaakuntakaavan loppuunsaattaminen keväällä 2020.
- Maakuntakaavoituksen kehittämistarpeiden tunnistaminen vuoden 2020 aikana.
- Merialuesuunnittelutehtävien toteuttaminen.
- Paikantamista koskevan aineiston ja työskentelyn tuottavuus.

Tavoitearvot:

- Hyväksytty maakuntakaava ohjaa kuntien kaavoitusta täysimääräisesti.
- 5. vaihemaakuntakaava on saatettu loppuun kaikilta osin, on tullut hyväksytyksi maakuntavaltuustossa ja tiedotettu eri viranomaisille ja kansalaisille tarkoituksenmukaisella tavalla.
- On tunnistettu maakuntakaavoituksen tulevat tarpeet kuntien kanssa yhteistoiminnassa.
- Merialuesuunnittelu toteutetaan tarkoituksenmukaisella tasolla ja palvelee Keski-Pohjanmaan maakunnan toimintaa ja maakuntakaavoituksen tarpeita.
- Paikantamista koskeva toiminta tuottaa hyötyä toimijoille maakunnan alueella

Tavoite 5: Keski-Pohjanmaan toiminnan tuloksellisuus on varmistettu kansainvälisyydellä, yhteistyöllä ja asiantuntijuudella

Vastuuhenkilöt: Kansainvälisten asioiden päällikkö, yhteyspäällikkö, kehittämispäällikkö, strategiapäällikkö, aluesuunnittelupäällikkö, hallintopäällikkö, viestintävastaava, kulttuurikoordinaattori.

Mittarit:

- Eri tulosalueiden tuloksellisuuden ja lisäarvon tuottaminen maakunnalle.
- Onnistunut viestintä ja vaikuttaminen.
- Onnistunut edunvalvontatyö.
- IP-alueen yhteisen EU-toimiston ja kansainvälisten verkostojen vaikuttavuus.
- Kotimaisten ja maakunnallisten verkostojen vaikuttavuus.
- Liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistuminen keväällä 2020.
- Alueellisen liikennejärjestelmätyöryhmän työskentelyn vakiintuminen osaksi maakunnallista suunnittelutyötä.

Tavoitearvot

- Liiton toiminta ja edunvalvontatyö tuottaa jäsenkunnille konkreettista hyötyä.
- Liiton viestintä on näkyvää, positiivista, ajankohtaista ja vaikuttavaa.

- Maakunnan liitolle on luotu uusi ja aikaisempaa vaikuttavampi brändi.
- Maakunnan menestys pohjautuu liiton asiantuntemukseen kansainvälisissä, kotimaisissa ja maakunnallisissa verkostoissa ja vaikuttamisessa.
- IP-alueen EU-toimisto tuottaa suoranaista hyötyä elinkeinotoimintaan ja TKI-toimintaan/aluekehitykselle.
- Maakunnan matkailun kehittämisessä on tunnistettu kehittämistarpeet ja matkailun kehittämisessä on päästy selkeästi koordinoituun maakunnalliseen toimintamalliin.
- Alueellinen liikennejärjestelmäsuunnitelma on hyväksytty ja linjaa maakunnan keskeiset liikenteen kehittämistoimet.
- Keski-Pohjanmaan liikennejärjestelmän strategiset tarpeet ovat saatettu osaksi valtakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelmaa.
- Maakunnallisen kulttuurin koordinaatiolle on luotu tarvittava toimintamalli ja on käynnistetty aktiivinen vaikuttaminen maakunnan kulttuuritoimijoiden verkostossa.

Tavoite 6: Keski-Pohjanmaan liiton työyhteisö, henkilöstö ja luottamus- henkilöhallinto toimii hyvän hallinnon ja työyhteisön tapaan

Vastuuhenkilöt: Maakuntajohtaja, hallintopäällikkö

Mittarit:

- Liiton henkilöstön työviihtyvyys
- Työntekijöiden henkilökohtainen osallistuminen ja sitoutuminen työskentelyyn.
- Luottamusmieshallinnon tyytyväisyys asioiden valmisteluun.
- Hyvän hallinnon periaatteiden toteutuminen päätöksenteossa.
- Arkistolain ja asiakirjahallinnon mukaiseen toimintatapaan siirtyminen liiton hallinnossa.
- Hyvä johtaminen.

Tavoitekriteerit

- Henkilöstön työtyytyväisyys on parantanut.
- Jokainen työntekijä on osallistunut ja sitoutunut työyhteisöä parantavaan toimintaan.
- Luottamusmieshallinnon päätöksenteko on lainsäädännön ja lainmukaista.
- Liiton viranomaisvalmistelu toteutuu kaikissa suhteissa hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti.
- Liiton viranomaisvalmistelua johdetaan asiallisesti ja ihmisten johtaminen toteutuu yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti.
- Liiton asiakirja-arkisto on selvitetty, tarvittavat hävittämiset ja säilytykseen tehtävät luovutukset tehty ja muutoinkin liiton asiakirjahallinto noudattaa voimassa olevaa lainsäädäntöä.

Tavoite 7: Keski-Pohjanmaan rakennerahastotoiminnan parantaminen

Vastuuhenkilöt: Maakuntajohtaja, hallintopäällikkö, kehittämispäällikkö, rakennerahastoryhmän jäsenet.

Mittarit:

- Hyväksytyin parantamissuunnitelman toteutuminen.
- Rakennerahastotoimintaa koskevan hallinnollisen menettelyn toimivuus.
- Hyvän hallinnon periaatteiden toteutuminen.
- Saadun palautteen vaikuttavuus rakennerahastotoiminnassa.

Tavoitearvot:

- Liitossa on jatkettu Keski-Pohjanmaan välittävän toimielimen edellytyksiä parantavien ja maakuntahallituksen syksyllä 2019 hyväksymien parantamistoimenpiteiden määrätietoista suorittamista.
- HVO:lta (TEM) ja TAVI:lta (VM) saatu palaute parantamistoimenpiteiden toteutumisesta on otettu huomioon ja toimeenpantu liiton rakennerahastotoiminnan parantamisessa.
- Keski-Pohjanmaan liitossa rakennerahastotoiminnan hallinnoinnissa tehdyt parantamistoimenpiteet ja päätökset lisäävät Keski-Pohjanmaan liiton mahdollisuuksia kehittää maakuntaa aluekehittämislain (8/2014) mukaisin perustein.

2.3 Henkilöstöresurssit

Toimintavuonna 2020 maakuntaliiton virastossa työskentelee kokoaikaisena neljätoista (14) henkilöä ja osa-aikaisena kaksi (2). Kokoaikaisista kuusi (6) ovat viranhaltijoita ja kahdeksan (8) työsopimussuhteista. Osa-aikaiset ovat työsuhteessa. Lisäksi yksi (1) henkilö tekee tuntipohjaisuuteen perustuvaa määräaikaista projektitehtävää. Lähtökohtana on, ettei uusia virkoja toimintavuoden aikana perusteta. Määräaikaista työsuhteita perustetaan vain hyvin perustelluista syistä ja taloudellisen tilanteen sen mahdollistaessa.

Keski-Pohjanmaan liiton uudistettu organisaatio otettiin käyttöön toimintavuoden 2019 alkaessa. Uudistetun organisaation ja tarkennettujen viranhaltijoiden tehtävävastuiden myötä Keski-Pohjanmaan liiton toimintaa on kyetty parantamaan ja valmistelua yhtenäistämään.

Henkilöstövoimavarojen johtamisessa painotetaan edelleen hyvän hallinnon periaatteita, tasapuolista, luottamukseen perustuvaa ja oikeudenmukaista henkilöstöjohtamista sekä normipohjaiseen ohjaukseen perustuvaa päätöksentekoa.

Vuoden 2019 tavoite- ja kehityskeskustelut käydään henkilöstön kanssa tammikuu 2020 loppuun mennessä.

Luottamushenkilöhallinto arvioi Keski-Pohjanmaan liiton henkilöstöä koskevien tavoitteiden toteutumista toimintavuoden aikana neljännesvuosiraportoinnin

yhteydessä sekä vuosittain laadittavan henkilöstöraportin käsittelyn yhteydessä.

Keski-Pohjanmaan liiton marraskuussa 2019 suoritettavan henkilöstökyselyn tuloksia hyödynnetään toiminnan jatkuvassa parantamisessa sekä työnvastuiden uudistamisessa.

2.4 Taloudelliset resurssit

Keski-Pohjanmaan liiton taloussuunnittelun laadinnan lähtökohtana suunnittelukaudelle 2020 – 2022 on se, että Keski-Pohjanmaan talousarvio vuodelle 2020 on uskottava ja perustuu tosiasiallisiin arvioihin Keski-Pohjanmaan liiton tuloista ja menoista. Tulot ja menot tulee olla tasapainossa.

Keski-Pohjanmaan liiton toimintakehys vuodelle 2020 on 1 637 575 euroa. Toimintakehys rahoitetaan jäsenkuntien jäsenmaksuosuuksilla, liiton saamista tuilla ja avustuksilla sekä muilla toimintatuotoilla.

Vuoden 2020 jäsenkuntien jäsenmaksuosuuksien säilytetään vuoden 2019 tasolla eikä talousarvion kuntakohtaisia maksuosuuksia siten kasvateta. Kuntien maksuosuudet vuonna 2020 ovat yhteensä 1 491 200 euroa. Maksuosuudet määräytyvät kuntien väkiluvun perusteella, ja yksittäisten kuntien kohdalla muutokset voivat poiketa vuoden 2019 summasta. Maksuosuuksissa ei ole huomioitu indeksi- tai kustannustason nousua.

Tavoitteena vuoden 2020 taloudenpidolle on, että Keski-Pohjanmaan liiton rahoitusasemaa ja maksuvalmiutta kyetään vahvistamaan toimintaedellytysten puitteissa.

3 KEHITTÄMINEN JA PARANTAMINEN

3.1 Maakunnan toiminnan kehittäminen

Suunnittelukaudella 2020-2022 käynnistetään Keski-Pohjanmaan maakuntasuunnitelman 2040 ja maakuntaohjelman 2022-2025 valmistelutyö. Uusi maakuntaohjelma valmistuu vuonna 2021. Toimintavuonna 2020 keskitytään erityisesti nykyisen maakuntaohjelman arvioinnin toteuttamiseen ulkopuolisena arviointina sekä uuden maakuntaohjelman laatimista palvelevan toimintaympäristön analyysi- ja ennakoititiedon keräämiseen ja tarvittavien selvitysten laatimiseen. Lisäksi laaditaan valmistelusuunnitelma uuden maakuntaohjelman kokoamiseksi. Uuden maakuntaohjelman valmistelussa huomioidaan muuttuva aluekehittämislainsäädäntö, uusi aluekehittämispäätös sekä nykyisen maakuntaohjelman arvioinnista saatava tieto.

Suunnittelukaudella 2020 – 2022 viedään eteenpäin Keski-Pohjanmaan alueellisen liikennejärjestelmän suunnittelutyötä, laaditaan suunnitelmat maakunnallisten logististen yhteyksien hankkeiksi ja huolehditaan niihin liittyvistä edunvalvonnan tarpeista. Tieliikenteen painopisteitä ja tavoitteita ovat huolehtia maakunnallisten valtavylien, kuten maakuntia yhdistävän valtatie 8:n ja sen Keski-Pohjanmaan alueen osien parantamiseen sekä koko maakunnan alueellisen tiestön parantamiseen.

Suunnittelukaudella 2020-2022 tavoitteena on käynnistää Keski-Pohjanmaan läpi kulkevan valtatie 13:sta parantamista koskeva Veteli – Perho suunnittelutyö ja kunnostaminen vastaamaan tie vaativuuden tasoa. Valtatie 13:ta pitkin kulkee mm. Kokkola sataman ja suurteollisuusalueen osin vaaralliseksi luokiteltuja kuljetuksia Äänekoskelle ja muukin raskasliikenne on huomattavasti lisääntynyt. Keliberin kaivos- ja rikastamohanke tulee myös lisäämään liikennettä Kaustisen ja Kokkolan välillä.

Suunnittelukaudella 2020 – 2022 rautateiden runkoverkoston osalta keskeisenä edunvalvonnan tavoitteena on rautateiden runkoverkkoon kuuluvan ns. Suomi-radon (Helsinki – Kokkola – Oulu) rataosuuden kehittäminen erityisesti Kokkolasta pohjoisen suuntaan maakunnan keskeisenä henkilö- ja tavaraliikenteen väylänä. Edelleen maakunnan kannalta keskeinen tavaraliikenteen väylä on Kokkola-Ylivieska-lisalmi-Kontiomäki-Vartius -rataosuus ja sen kehittäminen Ylivieska – lisalmi sähköistäminen mukaan lukien. Edunvalvonnalla tulee huolehtia kyseisen rataosuuden suunnittelutyön edistämisestä ja Ylivieska – lisalmi rataosuuden parantamisen toteutumisesta.

Suunnittelukaudella 2020 – 2022 lentoliikenteen kehittäminen säilyy edelleen yhtenä olennaisena maakunnallisena tavoitteena. Syksyllä 2019 käynnistetyn lentoliikenteen eturyhmän toimintaa jatketaan vuoteen 2024 saakka, keskittyen vaikuttamaan Finnairin ja Finavian johtoon tarkoituksenmukaisen lentoliikenteen kehittämiseksi sekä Kokkola – Helsinki – Kokkola että Kokkola – Eurooppa liikenneväleille.

Suunnittelukaudella 2020–2022 merialuesuunnittelulla tuetaan maakunnallisen elinvoimaisuuden kasvua ja mahdollistetaan rajat ylittävän merellisen yhteistyön kehittyminen maakuntaa laajemmin.

Suunnittelukaudella 2020–2022 jatketaan valittua Keski-Pohjanmaan liikennejärjestelyjen suunnittelun ja valmistelun toteutusmallin toimeenpanoa, tavoitteena tehostaa maakunnallista liikennejärjestelyjen yhteistä suunnittelua ja valmistelua. Alueellisen liikennejärjestelmän työskentely vakiinnutetaan osaksi Keski-Pohjanmaan liiton alueellista suunnitteluprosessia. Yhteisellä liikennejärjestelyjen suunnittelulla ja työryhmätyöskentelyllä pyritään parantamaan kuntien ja elinkeinoelämän tarpeiden huomioon ottamista maakunnallisessa suunnittelussa.

Suunnittelukaudella 2020-2022 jatketaan Keski-Pohjanmaan tarvelähtöisen osaamisen kehittämisen suunnittelua perustetun osaamisen kehittämisen työryhmämallia hyödyntäen, tavoitteena tehostaa elinkeinoelämän tarpeisiin ja tulevaisuuteen (3-5 vuotta eteenpäin) ulottuvan ammatillisen ja korkeakouluasteen sekä täydennyskoulutuksen järjestelyjen toteuttamista Keski-Pohjanmaan maakunnassa.

Suunnittelukaudella 2020-2022 laaditaan maakunnan matkailuelinkeinon edistämiseen tähtäävä suunnittelutyö, tavoitteena tunnistaa matkailuelinkeinon maakunnalliset kehittämistarpeet sekä laatia matkailun kehittämisen toimenpideohjelma Keski-Pohjanmaalle, yhteistyössä maakunnan eri matkailualan toimijoiden kanssa, ylimaakunnallisesti sekä Visit Finlandin yhteistyötä hyödyntäen.

Suunnittelukaudella 2020-2023 laaditaan Keski-Pohjanmaan liiton johdolla ja yhteistyössä YTA-maakuntien kanssa Keski-Pohjanmaata ja sen kuntia palveleva ilmastovaikutusten arviointi sekä laaditaan maakunnalle ja jäsenkunnille tavoiteohjelma, johon sitoutumalla kyetään edistämään hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamista Keski-Pohjanmaalla.

Suunnittelukaudella 2020–2022 vakiinnutetaan maakunnan suunnittelu- ja järjestelmään ennakointiprosessi, jolla mahdollistetaan maakunnan suunnittelussa tarvittavan tiedon keruu ja analyysin toteuttaminen suunnittelua palvelevalla tavalla. Maakunnan ennakointiprosessin tulee kattaa erityyppisiä menetelmiä ja lähestymistapoja, joita yhdistää pyrkimys muodostaa eri tavoin kerätystä tiedosta (data) kiinnostavaa korkeamman tason informaatiota ja malleja, jotka puolestaan mahdollistavat erilaisten maakunnan suunnittelua palvelevien hyödyllisten johtopäätösten tekemisen.

Suunnittelukaudella 2020 – 2022 jatketaan Keski-Pohjanmaan liiton organisaation ja toiminnan kehittämistä. Tavoitteena on edelleen selkeyttää liiton tehtävien ohjaus- ja valmisteluvastuuta sekä mahdollistaa selkeä ja aikamääriin sidottu asioiden valmistelu. Liiton asiakirja-arkistointi selvitetään toimintavuoden 2020 aikana ja hyvää asiakirjahallintoa ylläpitävät ja kehittävät toimenpiteet jalkautetaan liiton päivittäiseen hallinnolliseen toimintaan.

3.2 Keski-Pohjanmaan liiton toiminnan parantaminen

Suunnittelukaudella 2020 – 2022 Keski-Pohjanmaan liitossa jatketaan Keski-Pohjanmaan liiton perussopimuksen 3 §:n mukaisten tehtävien sekä yhteisten aloitteiden ja ponnistusten taloudelliset seurannaisvaikutusten tunnistamista jäsenkuntiin.

Suunnittelukaudella 2020 – 2022 Keski-Pohjanmaan liitto pyrkii kaikin voimin huolehtimaan jäsenkuntien edunvalvonnasta ja etujen ajamisesta valtakunnallisilla foorumeilla yhteisesti hyväksytyyn edunvalvontaohjelman pohjalta.

Suunnittelukaudella 2020 – 2022 Keski-Pohjanmaan liiton toimintaa kehitetään siten, että liitto tunnistaa sille kuuluvat kasvuetua tuottavat ja alueellista kilpailukykyä vahvistavat tekijät. Niiden perusteella Keski-Pohjanmaan liitto, yhteistyössä jäsenkuntien kanssa toteuttaa oikeat toimenpiteet maakunnan elinvoiman ja kasvun lisäämiseksi sekä kehittää niitä eteenpäin.

Suunnittelukaudella 2020 – 2022 Keski-Pohjanmaan liitto jatkaa aktiivista maakuntien välistä yhteistyötä YTA-alueen maakuntien Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan kanssa sekä Itä-Suomen ja Pohjois-Suomen maakuntien (ns. IP-alueen) kanssa. Vuonna 2020 Keski-Pohjanmaan liitto toimii Pohjois-Suomen neuvottelukunnan puheenjohtajamaakuntana ja huolehtii pohjoisen maakuntien yhteisen valmistelun edistämisestä ja edunvalvonnasta. Keski-Pohjanmaan liitto on mukana Länsi-Suomen kahdeksan maakunnan yhteistyöverkostosta niillä toiminta-alueilla, jotka edistävät Keski-Pohjanmaan elinvoimaisuutta ja kehittymistä.

Suunnittelukaudella 2020 – 2022 Keski-Pohjanmaan liitto jatkaa aktiivista maakunnallisen identiteetin vahvistamista ja kulttuurielämän kehittämisen tukemista monialaisin keinoin. Toimintavuonna 2020 tehostetaan maakunnan kulttuurista vaikuttamista liiton toiminnan kannalta keskeisillä toiminta-alueilla, yhteistyössä kulttuurialan toimijoiden kesken. Keski-Pohjanmaan liitto jatkaa myös yhteistyötä alueen vahvan ja aktiivisen järjestökentän kanssa, joka samalla mahdollistaa kotitalouksien ja ihmisten mukaan tulon vaikuttamaan vahvemmin maakunnan kehittämistoimintaan.

Tavoitteena myös on, että vuoden 2020 loppuun mennessä Keski-Pohjanmaan liiton rakennerahastotehtävien, rakennerahastohankkeiden ja rahoituksen hallinnoinnin parantamissuunnitelmassa määritellyt periaatteet ja toimintatavat on kaikki saatettu ja vakiinnutettu osaksi välittävän viranomaisen sääntömääräistä toimintaa.

4 TULOSALUEIDEN TOIMINTA

4.1 Aluekehityksen suunnittelu ja ohjaus

Keski-Pohjanmaan liiton aluekehittämisen toiminnoilla toteutetaan aluekehittämislain mukaisesti maakunnan yleistä kehittämistä. Keskeinen aluekehittämisen toimenpiteitä ohjaava asiakirja on Keski-Pohjanmaan maakuntasuunnitelma 2040 ja maakuntaohjelma 2018-2021.

Maakuntaohjelma ja sen toimeenpanosuunnitelma ohjaavat mm. hankerahoituksen kohdentamista alueella. Tavoitteena on jatkaa maakuntasuunnitelman ja -ohjelman toteuttamista toimeenpanosuunnitelmassa tarkennetuilla painopisteillä. Maakuntaohjelmaa toteutetaan ja tavoitteita seurataan yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa maakuntaohjelman kehittämisteemoihin perustuvan työryhmätyöskentelyn avulla.

Maakuntaohjelmakaudella 2018-2021 kehittämisteemojen työryhmät ovat osaaminen, kilpailukyky ja saavutettavuus. Maaseudun teemaryhmä keskittyy erityisesti maaseudun kehittämiseen liittyviin kysymyksiin. Lisäksi työskentelyä tukee aluekehityksen tilannekuva -työryhmä, jonka tavoitteena on arvioida ja kehittää aluekehityksen tilannekuvan ajantasaisuutta ja ennakoita tulevia kehittämistarpeita. Kehittämisteemakohtaiset työryhmät koostuvat maakunnan keskeisistä julkisista, yksityisistä ja kolmannen sektorin toimijoista sekä rahoittajista. Työryhmät työskentelevät kokouksissa ja työpajoissa 2-4 kertaa vuodessa. Työryhmätyöskentelyn avulla saavutetaan Keski-Pohjanmaalla yhteinen näkemys ja tahtotila alueen kehittämistoimenpiteille ja nostetaan vuosittaiset kärkiteemat esille maakuntaohjelman kehittämisteemoista.

Keski-Pohjanmaan liitto jatkaa suunnittelukaudella 2020 – 2022 tiivistä yhteistyötä rakennerahasto-ohjelman toteuttamisessa Itä- ja Pohjois-Suomen suuralueen kanssa. Liitto toimeenpanee alueellaan Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020 rakennerahasto-ohjelmaa. Aluekehitysrahoitusta suunnataan rakennerahasto-ohjelman ja maakuntaohjelman mukaisiin toimenpiteisiin ja hankkeisiin. Vuoden 2020 rahoitussuunnitelma on määritelty maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman yhteydessä ja hyväksytään MYR:ssä.

Keski-Pohjanmaan liitto osallistuu maakunnan tarpeista lähtevään rakennerahastokauden 2021-2027 valmisteluun osana Itä- ja Pohjoisen alueen valmistelua. Tavoitteena on voimallisesti saada säilytettyä nykyisen rakennerahastokauden euromääräinen saantotaso, jotta maakunnan kehittämiselle asetetut tavoitteet kyetään saavuttamaan.

4.2 Aluekehittäminen ja rakennerahasto-ohjelman toimeenpano

Suunnittelukaudella 2020-2022 toimeenpannaan Keski-Pohjanmaan liiton ja kuntien välisessä ”Elinvoimatehtävien vastuunjako Keski-Pohjanmaalla” -asiakirjassa määritellyt yhteistoimintajärjestelyt. Vuoden 2020 aikana tavoitteena on käynnistää ja vahvistaa yhteistyöjärjestelyjä erityisesti osaavan työvoiman saatavuuteen, osaamistarpeiden ennakointiin sekä kuntien ja

maakuntaliiton välisen tiedon parantamiseksi elinvoimatehtävien hoidossa. Tavoitteena on, että hyväksi todetut yhteistyöjärjestelyt vakiintuisivat vuoden 2021 ensimmäisellä puoliskolla säännölliseksi ja alueen tarpeita palvelevaksi yhteistyömuodoksi.

Suunnittelukaudella 2020-2022 sidotaan loput Keski-Pohjanmaan liitolla käytettävissä olevista ohjelmakauden 2014-2020 EAKR-myöntövaltuuksista sekä valmistaudutaan ohjelmakauden sulkemiseen. Keski-Pohjanmaan liitto seuraa Keski-Pohjanmaalla käytettävissä olevan rakennerahastokehyksen toteutumista yleensä, jotta voidaan varmistaa rakennerahastovarojen mahdollisimman täysimääräinen hyödyntäminen.

Keski-Pohjanmaan liiton käytössä olevaa kehittämisrahoitusta kohdennetaan yritysten kasvun, kansainvälistymisen ja viennin edistämiseen, uuden liiketoiminnan synnyttämiseen ja tutkimustulosten kaupallistamiseen, alueellisen innovaatioympäristön kehittämiseen sekä TKI-toiminnan jalostamiseen elinkeinoelämän uudistumista palvelevaksi. Lisäksi tuetaan vähähiilisiä hankkeita. Maakunnan yhteistyöryhmä ja yhteistyöryhmän sihteeristö valmistelevat päätöksentekoa ja suuntaavat rahoituksen käyttöä.

Keski-Pohjanmaan liitto varautuu käynnistämään itse ja osallistumaan aluekehittämistä ja elinvoimaa edistäviin maakunnallisiin ja ylimaakunnallisiin hankkeisiin suunnittelukaudella 2020-2022. Tämän lisäksi Keski-Pohjanmaan liitto lisää osaamistaan maakunnan toimijoille tarjolla olevista muista rahoituslähteistä ja lisää niihin liittyvää tiedonvälitystä.

4.3 Alueiden käytön suunnittelu, maakuntakaavoitus ja merialuesuunnittelu

Keski-Pohjanmaan maakunnan alueiden käytön suunnittelu, maakuntakaavoitus, liikennejärjestelmäsuunnittelu ja merialuesuunnittelu kuuluvat Keski-Pohjanmaan liiton lakisääteisiin tehtäviin.

Suunnittelukaudella 2020-2022 Keski-Pohjanmaan liitto saattaa loppuun 5. vaihemaakuntakaavan valmistelun ja käynnistää seuraavan maakuntakaava-valmistelun. Maakuntakaavassa esitetään maakunnan erityistarpeiden osalta alueiden käytön sekä alue- ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja osoitetaan maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita, joiden merkitys on valtakunnallinen tai maakunnallinen. Maakuntakaavoituksella on tärkeitä kytkeitä erityisesti liikenteen suunnitteluun, aluekehittämiseen, luonnon-suojelun edistämiseen, kulttuuriympäristöjen hoitoon sekä vesien- ja merenhoidon tehtäviin.

Keski-Pohjanmaan maakuntakaavassa käsitellään ja sovitetaan yhteen alueidenkäytön tarpeita, jotka koskevat muun muassa taajama- ja palvelurakennetta, liikenneyhteyksiä ja energiaverkkoa, luonnonvarojen hyödyntämistä sekä kulttuuri- ja luonnonarvojen säilymistä. Maakunnan liitto valmistelee kaavan yhteistyössä alueensa kuntien ja muiden viranomaisten kanssa sekä vuorovaikutuksessa eri sidosryhmien, myös ministeriöiden kanssa. Hyväksytty maakuntakaava on ohjeena kuntien kaavoitukselle.

Maakunnan liitto vastaa maakunnan alueellisen liikennejärjestelmäsuunnitelman suunnitteluprosessin eteenpäin saattamisesta, liikennejärjestelmätyöryhmän toiminnan vakiinnuttamisesta, liikennejärjestelmäsuunnitteluun liittyvän yhteistyön johtamisesta ja liikennejärjestelmäsuunnittelun yhteensovittamisesta maakunnan muun suunnittelun kanssa. Keski-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa esitetään liikennejärjestelmän nykytilaa ja tulevaa toimintaympäristöä koskeva arvio, liikennejärjestelmää koskevat tavoitteet sekä toimenpide-ehdotukset tavoitteiden saavuttamiseksi. Tavoitteena on, että Keski-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma valmistuu keväällä 2020 ja sen valmistellut työryhmä jatkaa pysyvänä työryhmänä toimintaa tehden suunnitelman seurantaa ja päivitystä.

Merialuesuunnittelun lähtökohtana on sovittaa yhteen merialueille kohdistuvia erilaisia intressejä ja edistää merialueen eri käyttömuotojen kestävä kehitystä ja ns. sinistä kasvua, merialueen luonnonvarojen kestävä käyttöä sekä meriympäristön hyvän tilan saavuttamista. Keski-Pohjanmaan liitto valmistelee alueellisen merialuesuunnitelman yhteistyössä Lapin, Pohjois-Pohjanmaan ja Pohjanmaan liittojen kanssa vuoteen 2021 mennessä. Valtakunnallinen koordinaatioryhmä ohjaa kokonaisvalmistelua. Merialuesuunnittelua jatketaan yhteisesti sovitun suunnitelman mukaisesti, tavoitteena käsitellä valmisteilla oleva merialuesuunnitelma Keski-Pohjanmaata koskevilta osin maakuntavaltuustossa vuoden 2020 aikana. Keski-Pohjanmaan liitto osallistuu sekä valtakunnallisen koordinaatioryhmän toimintaan että alueellisen suunnittelu-ryhmän toimintaan. Kokoukset toteutetaan työpajatyypillisesti alueittain ja valtakunnallisesti sekä etäkokouksina.

4.4 Kansainvälisyys ja EU-edunvalvonta

Älykkään erikoistumisen strategiaa hyödynnetään Euroopan alueiden välisessä yhteistyössä ja se vaikuttaa uudella ohjelmakaudella yhä useamman eri EU-rahoituslähteen kriteerinä. Keski-Pohjanmaan älykkään erikoistumisen strategiaa päivitetään tarpeen mukaan. Strategia linkittyy vuonna 2019 käynnistyneeseen Keski-Pohjanmaan kansainvälistymisstrategian valmisteluun. Maakuntauudistuksen kautta lisääntyvät alueelliset palvelut ja niiden edunvalvontatarpeet sekä kansainvälisen yhteistyön mahdollisuudet sekä edellytykset huomioidaan.

Suunnittelukaudella 2019-2021 jatketaan Elinkeinot murroksessa -hankkeen Itä- ja Pohjois-Suomen strategian toteuttamista yhdessä muiden Itä- ja Pohjois-Suomen liittojen kanssa. Yhteistyö näkyy mm. Itä- ja Pohjois-Suomen Elinkeinot murroksessa – Strategiasta käytäntöön -hankkeeseen osallistumisena, yhteisinä Itä- ja Pohjois-Suomen hankehakuteemoina sekä yhteistyönä Itä- ja Pohjois-Suomen klustereiden ja arvoketjujen vahvistamiseksi. Keskiössä on älykäs erikoistuminen ja erilaistuminen, jota tehdään organisaatorajoja ylittävällä yhteistyöllä. Itä- ja Pohjois-Suomen yhteistyön avulla on suora mahdollisuus lisätä maakuntien tunnettavuutta ja tuoda esille koko alueen kehittämistarpeita ja -mahdollisuuksia EU:n suuntaan. Samalla luodaan yhteistä itä- ja pohjoissuomalaista imagoa.

Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimisto Brysselissä seuraa edustamiensa alueiden kannalta tärkeitä EU-asiakokonaisuuksia ja pyrkii vaikuttamaan niihin. Painopisteitä ovat muun muassa aluepolitiikka, tutkimus-, kehitys- ja innovaatiopolitiikka, liikenne- ja energiapolitiikka, ulkosuhdeasiat, väestönmuutoksen haasteet, elinkeinopolitiikka ja alueiden kansainvälinen yhteistyö. Tarkemmin EU-toimiston edunajamisen painopisteet määritellään vuosittain EU-toimiston johtoryhmässä, jossa Keski-Pohjanmaata edustaa maakuntajohtaja. Toimiston käytännön työn kehittämisessä työvaliokunnan rooli on keskeinen.

Keski-Pohjanmaan liiton lähtökohtana on, että EU-toimiston tulee kyetä tuottamaan konkreettista ja taloudellista hyötyä maakunnille. EU-toimiston on kyettävä toimimaan siten, että sen toiminta yhdessä maakuntaliittojen kanssa edistää Itä- ja Pohjois-Suomen alueellista kehittämistä sekä elinkeinoelämän kilpailukykyä ja toimintaedellytyksiä. Tässä ohjaustyössä Keski-Pohjanmaan liiton kansainvälisten asioiden päällikön työpanos on tärkeä.

Keski-Pohjanmaa on mukana Interreg Nord, Interreg Botnia-Atlantica, Interreg NPA ja Interreg Itämeri -ohjelmissa. Yhteistyöhön kuuluu työskentely kansallisissa arviointiryhmissä sekä ohjelma-alueen hallinto- ja seuranta-komiteassa. Keski-Pohjanmaa on saanut EU-suorarahoituksen Interreg Europe -ohjelmassa kansainväliselle P-Iris -hankkeelle. Suunnittelu-kaudella 2020–2022 Keski-Pohjanmaan liitto toteuttaa P-Iris hankkeen seuranta ja raportointityötä. Lisäksi liitto valmistelee uuden ohjelmakauden Interreg -ohjelma-alueiden muodostamista ja varaudutaan muuttuviin EU-kriteereihin.

NSPA pohjoisten harvaan asuttujen alueiden verkosto ja AER Assembly of European Regions ovat alueiden keskinäisiä vaikuttamisväyliä alueiden edunajamiseen ja kansainvälisten hankeaihioiden käynnistämiseen. Keski-Pohjanmaan liitto jatkaa jäsenyyksiensä kautta yhteistyötä ja vaikuttamista intressialueilla. Keski-pohjanmaan liitto asettaa luottamushenkilön NSPA-johtoryhmään kaudelle 2020-2022. Vuoden 2020 aikana perustettava Merenkurkun neuvosto EAYY jatkaa uudella rakenteella rannikkoalueen yhteistyötä, kun toiminnalle saadaan kansallinen ja EU-tason hyväksyntä.

4.5 Kulttuuri ja osallisuus

Keski-Pohjanmaan liitto toteuttaa Keski-Pohjanmaan 2020 järjestöstrategiaa. Vuosittainen järjestöjen pyöreä pöytä toimii järjestöjen vuosikokouksena ja kansalaisvaikuttamisen areenana. Keskipohjalaiset järjestöt haluavat aktiivisesti osallistua maakunnan ja sen kulttuurin ja hyvinvoinnin kehittämiseen. Kolmannen sektorin rooli hyvinvointipalveluiden tuottajana korostuu maakuntauudistuksessa. Järjestöjen tavoitteina aluekehityksessä korostuu paikallinen kehittäminen, nuorten osallisuus, hyvinvoinnin yhteistyö, kulttuurin yhteistyö ja maakunnan liikunnan ja urheilun kehittäminen. Keski-Pohjanmaan järjestöjen työryhmä koordinoi alueellista toimintaa.

Keski-Pohjanmaan kulttuurin yhteistyöryhmä kokoontuu 3-5 kertaa vuosittain käyden läpi kulttuurin ja luovan talouden yhteisiä toimenpiteitä ja aluekehitys-tarpeita. Kulttuurin yhteistyöryhmä on asettanut maakunnalliseksi tavoitteeksi yhden kulttuurikoordinaattorin resursoimisen.

Keski-Pohjanmaan liitto tukee kaustislaisen viulunsoiton saattamista Unescon maailman aineettoman kulttuuriperinnön luetteloon 2021. Mahdollinen Unescon aineettoman kulttuuriperintöoikeuden saaminen Kaustiselle edellyttää maakunnallisessa yhteistyössä jatkokehitystoimia, joilla yhteys koulutukseen ja matkailuun.

Hyvinvoinnin edistäminen etenee Soiten ja järjestöjen sekä muiden hyvinvointialan toimijoiden kuten oppilaitosten kanssa yhteistyössä. Keski-Pohjanmaalla on voimassa oleva Vetovoimastrategia, jonka toteuttamista jatketaan suunnittelukaudella 2020-2022. Hyvinvointistrategian päivittäminen toteutetaan osana maakuntasuunnitelma 2040 ja maakuntaohjelma 2021-2025 suunnittelutyötä.

Maakuntaviestin kumppanointi Keski-Pohjanmaan liikunnan (KepLi) kanssa selvitetään, tavoitteena mahdollistaa nykyiseen vahvaan maakuntaviesti-perinteeseen ja sen arvoihin perustuvan maakuntaviestin järjestäminen uudistetulla tavalla ja rakenteella vuodesta 2020 lukien.

Suunnittelukaudella 2020 – 2022 tehostetaan Keski-Pohjanmaan matkailun koordinaatiota ja laaditaan matkailun strategia vuoden 2020 aikana. Matkailutoimijoiden mukaanpääsyä suuralueiden hankkeisiin tulee edistää. Kansainvälinen yhteistyö ja matkailun toimintamallien nopea muutos mahdollistavat matkailun kehittämisen esimerkiksi luontomatkailun, liikematkailun ja hyvinvointimatkailun segmenteissä sekä suurtapahtumien kautta. Genius loci – paikkapohjainen tietokanta alueen nähtävyyksistä ja kulttuuriperintökohteista mahdollistaa laajempien jatkohankkeiden käynnistymisen. Vuoden 2020 aikana myös selvitetään, millä tavoin Keski-Pohjanmaan matkailua voitaisiin edistää tapahtumakohtaisesti ja kokonaisuutena sekä tuotteistaa paremmin.

4.6 Edunvalvonta ja sidosryhmäyhteistyö

Keski-Pohjanmaalla edunvalvonnan ja vaikuttamisen tavoitteena on maakunnan menestyksen ja kilpailukyvyn edistäminen ja turvaaminen. Edunvalvonnan ja vaikuttamisen kohteina ovat mm. valtion talousarvio, lainsäädäntö sekä valtionhallinnon eri ohjelmat ja suunnitelmat. Tavoitteissa painottuu erityisesti osaamista ja kilpailukykyä vahvistavat määrärahatarpeet sekä liikenneinvestoinnit.

Kuntien ja maakunnan edunvalvonnan kärkihankkeet sovitaan lokakuu 2019 loppuun mennessä tehtävillä kuntakeskusteluissa. Hankkeiden tärkeysjärjestys sovitaan kuntajohtajatapaamisessa. Hankkeiden toteutumista edistetään yhteisesti sovitulla toimenpiteillä.

Keski-Pohjanmaan liitto toimii vuonna 2020 puheenjohtajana Pohjois-Suomen neuvottelukunnassa. Pohjois-Suomen neuvottelukunta on Keski-Pohjanmaan, Kainuun, Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntaliittojen vapaaehtoisuuteen perustuva yhteistyöelin. Säännösten näkökulmasta ainoana ns. lakisääteinen Pohjois-Suomen maakuntien tehtävä on EU-ohjelmakauden 2014–2020 rakennerahastotyö, jota asetuksen nojalla koordinoi Lapin liitto. Rakennerahastoyhteistyötä toteutetaan koordinaatioryhmässä. Neuvottelukunnan alaan liittyy myös yhteistyö mm. alueen kansanedustajien ja Itä-Suomen neuvottelukunnan kanssa sekä alueiden kansainvälinen yhteistyö. Neuvottelukunnan kokouksiin ja yhteisiin tapahtumiin osallistuvat maakuntavaltuuston ja -hallituksen puheenjohtajistot sekä johtavat viranhaltijat.

Keski-Pohjanmaan puheenjohtajuuskaudella 2020 keskeinen Pohjois-Suomen neuvottelukunnan työn painopiste on tulevan EU-koheesiokauden 2021-2027 valmistelussa sekä maakuntien kehittämistä palvelevassa edunvalvontatyössä. Neuvottelukunnan kokouksia on suunniteltu pidettävän 2-3 vuoden 2020 aikana, lähtökohtaisesti iltakokouksina Helsingissä. Maakuntajohtajat toimivat neuvottelukunnan työvaliokuntana ja kokoontuvat tarvittaessa neuvottelukunnan linjausten mukaisesti.

Suunnittelukaudella 2020-2022 Keski-Pohjanmaan liitto on aktiivinen toimija alueensa sidosryhmien parissa. Rakennerahastoyhteistyössä Keski-Pohjanmaan liitto osallistuu Pohjois-Suomen sekä Itä- ja Pohjois-Suomen koordinaatioryhmien kokouksiin sekä ohjelmakauden 2021-2017 valmisteluun.

4.7 Viestintä ja tiedottaminen

Suunnittelukauden 2020 – 2022 viestinnässä korostuvat Keski-Pohjanmaan maakunnan ja maakuntaliiton viestintätoimenpiteiden täsmällinen ja oikea-aikainen toteuttaminen sekä Keski-Pohjanmaan viestinnän kehittäminen ja brändin uudistaminen. Maakunnan liiton viestinnän tulee olla ajantasaista ja nopeaa tiedonvälitystä. Vuonna 2020 viestintä toteutetaan Keski-Pohjanmaan liiton tiedotussuunnitelman 2020 mukaisesti.

Suunnittelukaudella 2020-2022 liiton www-sivujen ilme uusitaan ja sivustoa kehitetään palvelutiedon välittämisen ja sähköisen asiointin kanavaksi. Sosiaalisen median kanavia käytetään suunnittelukaudella yhteisöllisyyttä palvelevalla tavalla.

Keski-Pohjanmaan liiton päivittäisiä tiedotuskanavia ovat liiton www-sivut, tiedotteet, sähköinen kirje sekä sosiaalinen media. Ilmoitukset ja kuulutukset julkaistaan maakuntavaltuuston päättämässä sanomalehdissä, liiton ja jäsenkuntien ilmoitustauluilla sekä liiton www-sivuilla. Liiton www-sivut ovat keskeinen väline päätöksistä, tapahtumista ja palveluista sekä liiton asioista tiedottamiseen. Lisäksi erilaiset tapaamiset ja kohtaamiset välittävät tietoa liitosta ja luovat pohjaa jatkuvalla vuorovaikutukselle.

Tavoitteena on ylläpitää maakunnan ja maakuntaliiton viestintää ja kehittää toimintaa eri viestintäkanavissa edelleen. Tavoitteena on myös ylläpitää

viestinnän verkostoja ja edistää positiivista maakuntaimagoa maakunnan sisällä, kansallisesti että kansainvälisesti.

Viestinnällä saavutetut tulokset ja tavoitteiden toteutuminen raportoidaan maakuntavaltuustolle ja maakuntahallitukselle osavuosisraporttien yhteydessä.

4.8 Ennakointi- ja tilastotehtävät

Kaustisen seutukunta ylläpitää Keski-Pohjanmaan alueen tilastoja. Tilastojen ylläpitämistä jatketaan alueen toimijoiden yhteistyösopimuksen pohjalta. Tilastoja esitetään aihealueen mukaan maakunta-, seutukunta- ja kuntatason tietoja sisältävinä taulukoina ja osin myös kaavioina. Tilastotiedon käytön ja tulkinnan kehittämisen ylläpito ja jatko selvitetään yhteistyössä Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen kanssa.

Suunnittelukaudella 2020-2022 Keski-Pohjanmaan liitto pyrkii toiminnallaan vahvistamaan ennakointiyhteistyötä keskeisten sidosryhmiensä kanssa, erityisesti osaamistarpeiden ennakointiin liittyen. Vuoden 2020 tavoitteena on vahvistaa vuonna 2019 käynnistettyä, verkostomaista ennakointiyhteistyötä maakunnassa.

4.9 Erityiset kehittämistehtävät

Interreg European rahoittama P-IRIS -hanke jatkaa yhteistyötä maaseutu- maisten alueiden innovaatiojärjestelmien ja nuorten koulutettujen ihmisten työllisyyden kehittämiseksi. Aluekohtaisen toimintasuunnitelman (Action Plan) rakentamista jatketaan partnerimaiden yhteistyönä.

Projektin aktiivisin vaihe päättyi kesäkuussa 2019. Projektin ohjelmaan kuuluu vuonna 2020 ohjausryhmän jäsenten sekä hanketyöntekijöiden työpaja toukokuussa Italiassa, viestintämateriaalin tuottamista, kyselyn uusinta sekä toiminnan tulosten esittely nettisivuilla.

Hankkeen nettisivut löytyvät osoitteesta: <http://www.keski-pohjanmaa.fi/alueen-kehittaminen/keski-pohjanmaan-liiton-koordinoimat-kehittamistoiminnat/p-iris>

Hanke kestää kesäkuun loppuun 2021 saakka.

Elinkeinot murroksessa – Strategiasta käytäntöön -hankkeen (ELMO -hanke) osalta maakuntahallitus teki huhtikuussa 2019 päätöksen Keski-Pohjanmaan liiton osallistumisesta Itä- ja Pohjois-Suomen yhteistyöhön. Hankkeen tuloksena luodaan koko Itä- ja Pohjois-Suomen alueen elinkeinoja palveleva klusterien kehittämismalli, jossa huomioidaan eri toimialojen tarpeet liiketoimintaympäristöjen murroksessa. Hankkeessa sitoudutaan kehittämään Itä- ja Pohjois-Suomen alueella innovaatiopohjaa laajentavaa, toimivuutta lisäävää ja uusiutuvuutta varmistavaa tutkimus-, osaamis- ja innovaatio-toiminnan infrastruktuuria.

Vuonna 2020 Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnat jatkavat yhteisesti hankkeen toteuttamista osallistumalla pilottiin hyväksytyjen hankkeiden tukemiseen osana Elinkeinot murroksessa -pilottia. Keski-Pohjanmaan liitto on sitoutunut rahoittamaan hanketta vuonna 2020 n. 7 231 eurolla ja vuonna 2021 n. 1 956 eurolla.

Hanke kestää maaliskuun loppuun 2021 saakka.

Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 23.9.2019, että Keski-Pohjanmaan liitto hakee valtionvarainministeriöltä valtionavustusta **digituen alueellisen koordinointi -hankkeen** toteuttamiseen.

Mikäli valtionvarainministeriö myöntää hankkeelle valtionavustuksen, hanke käynnistetään vuoden 2019 puolella, mutta toteutetaan pääosin vuoden 2020 aikana. Hankkeessa kerätään tietoa digituen alueellisesta tarpeesta ja tarjonnasta, luodaan alueelle digituen verkosto, viestitää digituesta, kehitetään verkoston toimintaa ja kehitetään malli toiminnan jatkamiseksi hankkeen jälkeen. Keski-Pohjanmaan liitto on sitoutunut osallistumaan hankkeeseen n. 2 350 euron arvoisella työpanoksella.

Hanke kestää lokakuun loppuun 2020. Hankkeen raportointi tehdään 2020 lopulla.

Ilmastonmuutokseen vastaaminen on noussut maailmanlaajuiseksi haasteeksi. Keski-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan maakunnat yhdessä Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan ELY-keskusten kanssa laativat vuonna 2020 yhteisen Ilmastostrategian ja sen toimeenpanosuunnitelman.

Strategian laatimiseen haetaan rahoitusta Ympäristöministeriöltä. Vaihtoehtoisena rahoituksena selvitetään kansallisen kehittämisrahan ja EAKR-raham hyödyntämistä.

Keski-Pohjanmaan liitto varautuu osallistumaan hankkeen toteutukseen omarahoitusosuudella.

Hanke toteutetaan vuoden 2020 aikana.

5 KONSERNIYHTIÖT

Keski-Pohjanmaan liiton 100 % omistuksessa on kaksi osakeyhtiötä, jotka ovat Kiinteistö Oy Kokkolan Säästötorni ja KP-Cobra Invest Oy.

Kiinteistö Oy Kokkolan Säästötornin toimialana on omistaa ja hallinnoida Kokkolassa osoitteessa Rantakatu 14 olevaa kiinteistöä, jossa sijaitsevat myös maakuntaliiton tilat. Maakuntaliiton käytössä ovat II-kerroksen toimistotilojen lisäksi kattokerroksen kokoustilat ja kellarikerroksen varastotiloja. Realia-isännöinti, SKV kiinteistövälitys, DNA Oyj ja Loomis Suomi Oy ovat vuokralla liiton tiloissa. Säästötornin kiinteistö on Museoviraston suojelema.

KP-Cobra Invest Oy:n toimialana on yritystoiminnan tukeminen ja työllisyyden edistäminen Keski-Pohjanmaan alueella, mitä varten yhtiö antaa taloudellista tukea ja rahoittaa alueen yrityksiä ja yhteisöjä. KP-Cobra Invest Oy sai vuonna 2000 Keski-Pohjanmaan liitolta korottoman lainan välitettäväksi edelleen Kalvinit Oy:lle pääomallainana. Liiton saaman lainan rahoittajina olivat liiton silloiset jäsenkunnat, jotka antoivat liitolle avustuksen käytettäväksi perustettavan sijoitusyhtiön kautta pääomallainana Kalvinit Oy:n ilmeniittikaivoshankkeeseen. Jäsenkuntien avustus on 252.281 euroa ja valtuuston päättämän jatkettun laina-ajan mukaisesti se erääntyy kokonaisuudessaan maksettavaksi korkoineen 31.12.2020. KP-Cobra Invest Oy:llä ei ole muuta toimintaa.

6 TALOUSARVIO JA -SUUNNITELMA VUOSILLE 2020 – 2022

6.1 Yleisperustelut

Syksyn 2019 budjettiriihessä Valtioneuvosto päätti valtion lisätalousarviosta, jonka mukaan kunnat saavat v. 2019 syksynä 237 miljoonaa euroa, jotta vältetään kiky-sopimuksen mukaisten lomarahaleikkausten huomioiminen kahteen kertaan. Vuonna 2020 kuntien valtionavut ovat 11,4 miljardia euroa, mikä on noin 1,1 miljardia enemmän kuin vuonna 2019. Tämä ei kuitenkaan korjaa kuntatalouden alijäämää. Tiukasta taloustilanteesta kertovat kuntien käynnistämät yt-neuvottelut, joista ovat nyt ilmoittaneet suuretkin kuntatyönantajat. Lokakuussa 2019 Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystaloustaloustyöntekijä Soite ilmoitti käynnistävänsä koko henkilöstöä koskevat yt-neuvottelut.

Valtion budjettiesitykseen sisältyy 25-kohdan lista työllisyystoimista, joista pääosa on kolmikantaisessa valmistelussa. Tavoite työllisyysasteen nostamisesta 75 prosenttiin on tärkeää julkisentalouden kestävyydelle. Tätä tavoitetta auttaa osaltaan työmarkkinajärjestöjen sopima työttömyysturvan lisäpäiväoikeuden alarajan nosto. Sen työllistävä vaikutus on noin 10 000 työpaikkaa. Budjettiesityksen mukaan työllisyyspalvelujen alueelliset kuntakokeilut jatkuvat, palkkatuen käyttöä yksinkertaistetaan ja työperäisiä lupia nopeutetaan. Budjettiesitykseen sisältyy myös ratkaisuja osaajapulan helpottamiseen ja määrärahojen lisäyksiä erilaisiin ja eriasteisiin koulutuksiin.

Kuntatalouden kehitysarvio pysyy valtionosuuksien kasvusta ja ennustetusta verotulojen vahvistumisesta huolimatta hyvin tiukkana. Kuntatalouden menot kasvavat reilun 3 prosentin vuosivauhtia erityisesti väestön ikärakenteen muuttumisen seurauksena.

Kunnallinen yleinen virka- ja työehtosopimus KVTES 2018–2019 on voimassa 1.2.2018–31.3.2020. Uusi neuvottelukierros KT:n ja pääsopijajärjestöjen kanssa on vasta alkamassa, eikä tietoa sen vaikutuksista ole talousarvion laadintavaiheessa olemassa. Keski-Pohjanmaan liitto varautuu kuitenkin täysimääräiseen neuvottelukierroksen tuloksena syntyvän virka- ja työehtosopimuksen täytäntöönpanoon Keski-Pohjanmaan liiton toiminnassa.

Lomarahoja kolmena vuotena leikanneen kilpailukyky sopimuksen (kiky) voimassaolo päättyi kesällä 2019. Keski-Pohjanmaan liiton talousarviossa varaudutaan lomarahojen täysimääräiseen maksamiseen kesällä 2020.

Kestävää kasvua ja työtä – EU:n rakennerahasto-ohjelmakausi 2014 – 2020 jatkuu vielä vuoden 2020 ajan. Keski-Pohjanmaan liitto varautuu toiminnassaan ja taloudessaan ohjelmakauden 2014–2020 loppuun saattamiseen täysimääräisesti elokuun 2023 mennessä, riippumatta liitolle kohdennettavan teknisen tuen määrästä. Uuden rakennerahastokauden 2021–2027 hallinnon ja talouden valmistelua jatketaan toimintavuoden 2020 aikana työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) johdolla ja IP-valmisteluryhmän aktiivisena jäsenenä.

6.2 Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta

Liiton talousarvio 2020 jakaantuu kolmeen vastuualueeseen sekä hankkeisiin:

12 01 Liiton lakisääteinen toiminta

13 01 Liiton muu kehittämistoimi

13 02 Hallinto

- luottamushenkilöhallinto

- tilintarkastus

15 Liiton hallinnoimat hankkeet. Talousarviossa huomioitu laadintahetkellä ollut arvio liitossa hallinnoitavista hankkeista.

Maakuntavaltuusto hyväksyy toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Jäsenkuntien maksuosuuksina saadut toimintatulot on pyritty kohdentamaan aiheuttamisperiaatteen mukaisesti tehtäville.

Talousarvion tehtävärakenteen tavoitteena on kytkeä yhteen liiton tavoitteet ja tehtävät sekä lisätä liiton toiminnan ja talouden avoimuutta ja läpinäkyvyyttä.

Tuloslaskelma on kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulo-rahoituksen riittävyys toimintojen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

Suunnitelmakaudelle 2020 – 2022 ei esitetä investointeja.

Talousarvion rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat.

Toiminta rahoitetaan pääosin jäsenkuntien maksuosuuksilla, joilla katetaan toimintasuunnitelman esitettyjen tehtävien suorittamisesta aiheutuvat kustannukset.

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet.

Tehtäville määritellyt toiminnan tavoitteet ovat maakuntavaltuustoon nähden sitovia. Maakuntavaltuuston hyväksymä talousarvio sitoo maakuntahallitusta jäsenkuntien tulo-rahoituksen 1 491 200 euron osalta.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan osavuosi-katsauksissa, johtoryhmän kokouksissa ja tavoite- ja tuloskeskusteluissa.

Tilivelvollisia ovat maakuntahallituksen jäsenet, maakuntajohtaja ja johtoryhmän jäsenet. Tilivelvolliset on määritelty sisäisen valvonnan ohjeessa.

Maakuntajohtaja antaa maakuntahallitukselle toiminnan ja talouden katsauksen neljännesvuosittain. Puolivuosikatsaus on laajempi ja koko vuotta koskeva katsaus kirjataan toimintakertomukseen.

Delegointia koskevat toimivaltavaltuudet tarkastetaan ja päivitetään tarpeen mukaan erillisellä maakuntahallituksen päätöksellä.

6.3 Keski-Pohjanmaan liiton talousarvio vuodelle 2020

6.3.1 Talousarvio

Vuoden 2020 talousarvion loppusumma on toimintatuottojen osalta 1 637 575 euroa. Toimintatuotot ovat vuoteen 2019 verrattuna 1,1 prosenttia suuremmat.

Toimintakulut vuonna 2020 ovat 1 637 475 euroa ja näin ollen 1,1 prosenttia suuremmat kuin edellisenä vuonna. Muutokset johtuvat hieman suuremmista henkilöstökuluista ja palvelujen ostoista ja toisaalta hieman pienemmistä muista toimintakuluista. Jäsenkuntien maksuosuus on 1 491 200 euroa, joka on sama kuin vuoden 2019 maksuosuus.

Keski-Pohjanmaan liiton vuoden 2018 tilikauden tulos oli noin 151 407 euroa ylijäämäinen. Vuoden 2020 talousarvio on laadittu siten, että tilikauden tulos on ± 0 euroa.

6.3.2 Luottamushenkilöhallinto

Luottamushenkilöhallinnon budjetissa on varauduttu luottamushenkilöiden vuosipalkkioiden, kokouspalkkioiden, matkakorvausten ja muiden kokous- ja koulutuskustannusten maksamiseen. Lisäksi tälle kustannuspaikalle kirjataan lakisääteisen tilintarkastuksen menot.

Maakuntahallituksen jäsenten toimikausi on kaksi vuotta. Maakuntavaltuusto valitsi kokouksessaan huhtikuussa 2019 maakuntahallituksen ajalle 4/2019-5/2021. Maakuntahallituksen oman toiminnan arviointi tehdään syksyyn 2020 mennessä.

Tilintarkastuspalvelujen nykyinen sopimus kattaa vain vuoden 2019 tarkastuksen. Tarkastuslautakunta toteuttaa syksyllä 2019 tilintarkastuspalvelujen kilpailuttamisen ja hankinnan vuosille 2020 – 2023. Maakuntavaltuusto päättää asiasta kevätkokouksessaan 2020.

6.3.3 Toimintatuotot

Toimintatuotot koostuvat pääosin kuntien maksuosuuksista (myyntituotot 1 491 200 euroa) ja vuokratuotoista sekä teknisen tuen rahoitusosuudesta Lapin liitolta sekä muista hanketoiminnan tuotoista.

Kuntien maksuosuuksilla katetaan liiton toimintakuluista noin 91 %.

Keski-Pohjanmaan liiton jäsenkuntien maksuosuudet vuonna 2020

Kunta	As.luku 31.12.2018	Osuus peruspo	Liiton muu toiminta	Liiton laki- sääät. toiminta	Kuntaos TA2020 yhteensä euroa	Kuntaos TA2019 yht euro	Muutos %	Muutos euroa
Halsua	1 165	7 837	5 523	19 410	24 933	24 886	0,19	47
Kannus	5 502	37 176	26 083	91 670	117 753	117 310	0,38	443
Kaustinen	4 273	25 461	20 257	71 193	91 450	91 574	-0,14	-124
Kokkola	47 657	300 000	225 928	794 021	1 019 949	1 014 202	0,57	5 747
Lestijärvi	737	4 928	3 494	12 279	15 773	16 768	-5,93	-995
Perho	2 825	14 694	13 393	47 068	60 460	60 780	-0,53	-320
Toholampi	3 112	21 427	14 753	51 850	66 603	67 836	-1,82	-1 233
Veteli	3 166	21 288	15 009	52 749	67 758	68 346	-0,86	-588
Reisjärvi	2 743	5 358	13 004		13 004	14 114	-7,87	-1 110
Kinnula	1 615		7 656		7 656	8 309	-7,86	-653
Kruunupyö* (sk 19,0 %)	1 236	1 651	5 860		5 860	7 075	-17,18	-1 215
*(19,0 % * 6509 as)								
Yht kaikki kunnat	74 031	439 820	350 960	1 140 240	1 491 200	1 491 200	0,00	
Yht. "peruskunnat"	68 437							

6.3.4 Toimintakulut

Toimintakulut muodostuvat pääosin palkoista ja niiden sivukuluista. Henkilöstökulujen osuus on 67 % kaikista menoista.

Toinen merkittävin menolaji on palvelujen ostot. Sen suurimmat erät ovat asiantuntijapalvelut, yhteistoimintaosuudet sekä yhteistyökumppanuudet.

Kolmanneksi suurin menolaji on tilavuokrat ja vastikkeet sekä kone- ja laitevuokrat.

Muihin yhteistoimintaosuuksiin / yhteistyökumppanuuksiin on varattu 20 000 euroa erilaisiin uusiin kesken toimintavuoden ilmaantuviin toimintoihin, hankkeisiin ja tilaisuuksiin osallistumiseksi. Näiden lisäksi on sellaisia menoja, joihin Keski-Pohjanmaan liitto on jo osittain aiemmilla päätöksillään sitoutunut (mm. Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimisto, ELMO-hanke ja merialuesuunnittelu).

6.3.5 Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotoissa ja -kuluissa syntyy korkotuottoja liiton pankkitilien koroista. Korkokuluja tai muita rahoituskuluja syntyy vähäisessä määrin hyvän taloudenhoidon pyrkimyksistä huolimatta. Summat ovat niin vähäisiä, ettei niillä ole reaalista vaikutusta liiton talouteen.

6.3.6 Liiton omat projektit

Projektit eivät ole liiton jäsenkuntien maksuosuuskatteista toimintaa muuten kuin omarahoitusosuuden osalta. Kulut katetaan projektien tuotoilla. Liitolla on käynnissä vuonna 2020 tällä hetkellä tiedossa olevia projekteja kolme: P-IRIS, ELMO ja Keski-Pohjanmaan digituen alueellinen koordinaatio. P-IRIS -hanketta hallinnoi norjalainen Sogn og Fjordane fylkeskommune, ELMOa Lapin liitto ja digituen koordinaatiota Keski-Pohjanmaan liitto.

Lisäksi hankevalmisteluun saatavaa teknistä tukea käsitellään myös projektina. Teknisellä tuella katetaan alle yksi henkilötyövuosi.

Uutena projektina vuonna 2020 alkaa Keski-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan maakuntien yhteisen ilmastostrategian laatiminen. Laatimiseen haetaan rahoitusta ensisijaisesti Ympäristöministeriöltä. Myös kansallisten ja EU:n kehittämisrahojen hyödyntämismahdollisuudet selvitetään.

6.3.7 Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelma osoittaa, kuinka tulo-rahoitus riittää toimintamenoihin ja rahoitusmenoihin. Tuloslaskelmasta saadaan seuraavat tunnusluvut: toimintakate, vuosikate, tilikauden tulos ja tilikauden yli-/alijäämä.

Keski-Pohjanmaan liiton tuloslaskelma 2020 - 2022

TALOUSARVIO TULOSLASKELMA	TA 2019	TA 2020	Muutos -%	TA2021	Muutos- %	TA2022	Muutos -%
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	-1 491 200	-1 491 200	0,0%	-1 506 000	0,99 %	-1 506 000	0,00 %
Tuet ja avustukset	-85 000	-97 625	14,9%	-70 000	-28,30 %	-70 000	0,00 %
Muut toimintatuotot	-43 100	-48 750	13,1%	-50 000	2,56 %	-50 000	0,00 %
Yhteensä	-1 619 300	-1 637 575	1,1%	-1 626 000	-0,71 %	-1 626 000	0,00 %
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	912 000	920 580	0,9%	927 000	0,70 %	928 000	0,11 %
Henkilöstösivukulut	169 125	172 020	1,7%	173 000	0,57 %	175 000	1,16 %
Palvelujen ostot	379 975	397 775	4,7%	376 000	-5,47 %	373 000	-0,80 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	26 600	23 600	-11,3%	27 800	17,80 %	27 800	0,00 %
Muut toimintakulut	131 000	123 500	-5,7%	122 000	-1,21 %	122 000	0,00 %
Yhteensä	1 618 700	1 637 475	1,2%	1 625 800	-0,71 %	1 625 800	0,00 %
TOIMINTAKATE/KÄYTTÖKATE	-600	-100	-83,3%	-200	100,0 %	-200	0,00 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT							
Korkotuotot	0	0		0		0	
Korkokulut	600	100	-83,3%	200	100,0 %	200	0,00 %
Muut rahoituskulut yhteensä	600	100	-83,3%	200	100,0 %	200	0,00 %
VUOSIKATE	0	0		0		0	
TILIKAUDEN TULOS	0	0		0		0	

**VARAUSTEN JA RAHASTOJEN
MUUTOKSET**

Rahastojen vähennys	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	0	0	0

Keski-Pohjanmaan liiton rahoituslaskelma 2020 - 2022
RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	TP2018	1-9/2019	TA2020	TA2021	TA2022
Toiminnan rahavirta					
Tulorahoitus					
Vuosikate	151 407,23	121 944,45	0	0	0
Satunnaiset erät	0,00	0,00			
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00			
Investointien rahavirta					
Investointimenot	0,00	0,00	0	0	0
Investointien tulot	0,00	0,00	0	0	0
Toiminnan ja investointien kassavirta	151 407,23	121 944,45	0	0	0
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00	0	0	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00	0,00	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00	0	0	0
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	983 865,25	4 540 508,99			
Saamisten muutos	-1 172 197,95	-3 889 274,66			
Korottomien velkojen muutos	52 664,26	-535 119,24			
Rahoituksen rahavirta	-135 668,44	116 115,09			
Rahavarojen muutos	15 738,79	238 059,54	0	0	0
Rahavarojen muutos					
Kassavarat 31.12	21 418,14	259 477,68			
Kassavarat 1.1.	5 679,35	21 418,14			
	15 738,79	238 059,54			
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €	-152 108				
Lainanhoitokate	154,4				
Kassasta maksut, euro	1 652 861	1 054 672			
Kassan riittävyys, pv	5	90			

Keski-Pohjanmaan liiton tase 30.9.2019

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT	Tase 1.1.2019	Tase 30.9.2019
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Muut aineelliset hyödykkeet	17 659,73	17 659,73
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	474 481,53	474 481,53
Muut lainasaamiset	252 281,89	252 281,89
	726 763,42	726 763,42
Pysyvät vastaavat yhteensä	744 423,15	744 423,15
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiantojen ps-tili	3 073 350,45	2 500 734,06
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntireskontrasaatavat	2 721,81	-100,01
Muut saamiset	4 757 821,21	8 802 755,40
Siirtosaamiset	231 808,12	78 970,41
	4 992 351,14	8 881 625,80
Rahoitusarvopaperit		
Rahat ja pankkisaamiset	21 418,14	259 477,68
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	5 013 769,28	9 141 103,48
VASTAAVAA YHTEENSÄ	8 831 542,88	12 386 260,69
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	439 820,39	439 820,39
Muut omat rahastot	0,00	0,00
Edellisen tilikauden ylijäämä	102 657,63	254 064,86
Tilikauden yli-/alijäämä	151 407,23	121 944,45
Oma pääoma yhteensä	693 885,25	815 829,70
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	6 682 786,96	10 650 679,56
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	19 898,31	0,00
Saadut ennakot	999 491,89	681 383,92
Ostovelat	199 794,28	27 987,56
Muut tilivelat	94 270,13	68 963,89
Siirtovelat	141 416,06	141 416,06
	1 454 870,67	919 751,43
Vieras pääoma yhteensä	1 454 870,67	919 751,43
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	8 831 542,88	12 386 260,69

Keski-Pohjanmaan liiton talousarvio 2020 – 2022 vastualueittain

TALOUSARVIO KOHDITTAIN							
	TP 2018	TA 2019	Muutos- %	TA 2020	Muutos- %	TA 2021	TA 2022
Liiton lakisääteinen toiminta							
Tulot	-68 013	-3 000	-95,59 %	-8 000	166,67 %	-8 000	-8 000
Menot	1 106 404	1 119 100	1,15 %	1 134 800	1,40 %	1 160 000	1 160 000
Yhteensä netto	1 038 391	1 116 100	7,48 %	1 126 800	0,96 %	1 152 000	1 152 000
Liiton muu kehittämistoimi							
Tulot	-36 486	-40 500	11,00 %	-40 500	0,00 %	-41 000	-41 000
Menot	246 555	291 000	18,03 %	259 660	-10,77 %	270 000	270 000
Yhteensä netto	210 069	250 500	19,25 %	219 160	-12,51 %	229 000	229 000
Hallinto							
Tulot	0	0		-1 000		-1 000	-1 000
Menot	135 783	124 000	-8,68 %	132 700	7,02 %	126 000	126 000
Yhteensä netto	135 783	124 000	-8,68 %	131 700	6,21 %	125 000	125 000
Liiton hallinnoimat hankkeet							
Tulot	-164 116	-84 600	-48,45 %	-96 875	14,51 %	-70 000	-70 000
Menot	164 116	84 600	-48,45 %	110 315	30,40 %	70 000	70 000
Yhteensä netto	0	0	0	13 440		0	0
Maakuntauudistus							
Tulot	-1 013 212	0	-100,00 %	0			
Menot	1 013 212	0	-100,00 %	0			
Yhteensä netto	0	0		0			
Rahoitus							
Kuntien osuudet	-1 535 650	-1 491 200	-2,89 %	-1 491 200	0,00 %	-1 506 000	-1 506 000
Korkokulut		600		100	-83,33 %		
Rahastojen vähennys							
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	-151 407	0		0		0	0